

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P. C. R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN PROVIZORIU

BIBLIOTECA „ASTRA”
SIBIU

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VA!

Tribuna Sibiului

ANUL I

Simbătă

2 NOIEMBRIE

1968

4 PAGINI

30 BANI

HOTĂRÎREA

Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România cu privire la sărbătorirea semicentenarului unirii Transilvaniei cu România

La 1 decembrie se împlinesc 50 de ani de când marea adunare de la Alba Iulia a proclamat unirea Transilvaniei cu România — eveniment de importanță istorică în viața poporului român, încununare a procesului de făurire a statului național unitar, început cu Unirea Principatelor în 1859.

De-a lungul secolelor, înfruntând furtunile istoriei, masele largi populare, forțele înaintate ale poporului au dat jertfe grele în lupta plină de eroism împotriva exploatareii sociale și a robiei naționale, pentru scuturarea jugului dominației străine și neatinare, pentru unirea de stat a poporului român, pentru progresul material și spiritual al țării. În cronică acestei istorii, pagini glorioase au înscris cei mai luminati fii ai poporului nostru, lupta revoluționară comună dusă de oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități.

Încununind aspirațiile de veacuri spre unitate, exprimând voința întregului popor, unirea Transilvaniei cu România constituie o victorie istorică a mișcării de eliberare națională a poporului român. Realizarea acestui act este rodul luptei celor mai largi forțe sociale, rolul hotărâtor avându-l masele populare, în rândul cărora o contribuție activă au adus clasa muncitoare, mișcarea socială revoluționară.

Năzuințele profunde ale poporului român spre desăvârșirea formării statului său național și-au găsit împlinirea în condițiile avântului revoluționar care a cuprins omenirea spre sfârșitul primului război mondial, zguduind din temelii edificiile lumii burgheze. Un puternic stimul pentru lupta de eliberare națională a popoarelor asuprite de marile imperii ale vremii a avut triumful Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis era revoluțiilor proletare, a trecerii omenirii de la capitalism la socialism, răsărind ca o chemare a maselor la lupta pentru desființarea exploatareii capitaliste, pentru scuturarea jugului dominației străine, pentru realizarea aspirațiilor de libertate socială și națională. Lupta poporului român pentru desăvârșirea statului său național s-a înscris în șirul marilor mișcări sociale și de liber-

tate națională purtate de popoarele din fostul imperiu habsburgic, în procesul, pe care îl prevăzuse Lenin, de formare a statelor naționale în această parte a lumii.

Unirea Transilvaniei cu România, piatră de hotărâre în istoria poporului nostru, a creat cadrul statal al dezvoltării României moderne, a avut o influență pozitivă asupra întregii evoluții economice, politice și sociale a țării noastre. Înfăptuită în condițiile regimului burghez-mosieresc, unirea nu a adus satisfacerea revendicărilor sociale pentru care se ridicau clasa muncitoare, țărănimia, celelalte categorii de oameni ai muncii, realizarea năzuințelor lor de libertate. Clasele stăpînitoare au folosit unirea pentru a-și consolida pozițiile de dominație economică și politică, pentru a intensifica exploatarea celor ce muncesc. Călăuzite de interesele lor înguste de clasă, burghezia și mosierimea au înfăptuit o parte din bogățiile țării strălucite, au menținut România în stare de dependență față de marile puteri imperiale.

Adevăratul stegar al intereselor poporului a fost Partidul Comunist Român, forța politică cea mai înaintată, care a mobilizat și organizat clasa muncitoare, țărănimia, masele largi de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, la lupta împotriva exploatareii, pentru drepturi și libertăți democratice, pentru egalitate dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, pentru apărarea independenței și suveranității naționale a României împotriva fascismului și războiului, pentru o viață mai bună, pentru socialism.

Năzuințele vitale, drepturile și libertățile pentru care au luptat acum 50 de ani masele populare, au devenit realitate numai în ordinea socială socialistă. Devenită republică socialistă, România este astăzi o țară suverană, înfloritoare, în plin progres material și spiritual; poporul român, liber și independent, deține puterea în stat, este stăpîn deplin pe soarta sa, pe destinele țării, se bucură de realizările societății socialiste.

Victoria deplină și definitivă a socialismului la orașe și sate, desființarea exploatareii omului de către

om, dezvoltarea continuă a democrației socialiste asigură egalitatea socială și politică, largi drepturi și libertăți democratice, posibilități nelimitate de afirmare tuturor cetățenilor, cimentarea unității politice a poporului în lupta pentru triumful cauzei socialismului și comunismului. Una din marile cuceriri ale orânduirii noastre este soluționarea, pe baza politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, a problemei naționale, realizarea egalității în drepturi, a unității și frăției dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Unitatea clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a întregului popor în jurul Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a națiunii noastre socialiste — constituie trăsătură caracteristică a societății noastre, izvorul principal al forței și înălțimii sale.

Înăfășurând cu abnegație și elan patriotic politica marxist-leninistă a partidului, programul elaborat de Congresul al IX-lea, poporul nostru asigură dezvoltarea puternică, în ritm intens a industriei, agriculturii, științei și culturii, perfecționarea întregii vieți sociale, munceste pentru îmbunătățirea condițiilor lor de trai, înalță hotărâre pe drumul desăvârșirii construcției socialismului, al înfloririi țării.

România socialistă, partidul nostru comunist, care se afirmă ca factori activi ai vieții internaționale, pun la baza politicii externe prietenia, alianța frățească și colaborarea cu toate țările socialiste, își aduc contribuția la înfrângerea unității sistemului socialist mondial, a coeziunii mișcărilor comuniste și a tuturor forțelor antipietariste. În același timp, România extinde colaborarea cu toate țările, indiferent de orânduirea lor socială, pe baza respectării independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, contribuind în acest fel la apropierea dintre popoare, la îmbunătățirea climatului internațional, la preîntâmpinarea unui nou război mondial și înfrângerea păcii în lume.

Avind în vedere însemnătatea deosebită a unirii Transilvaniei cu România, Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România hotărăsc sărbătorirea semicentenarului acestui eveniment în întreaga țară. Cu acest prilej vor avea loc următoarele manifestări:

Marea Adunare Națională va consacra acestui eveniment istoric o sesiune de lucru;

La Alba Iulia va fi inaugurat un complex de muzee de istorie și de artă. De asemenea, aici va fi dezvoltată statuia lui Mihai Viteazul, domnitorul care a unit pentru prima oară cele trei țări românești;

Se va emite o medalie jubilară, închinată aniversării semicentenarului unirii Transilvaniei cu România;

În București se va înființa Muzeul Național de Istorie a României și se va constitui, în următorii ani, o clădire adecvată;

În cinstea acestei aniversări, Academia Republicii Socialiste România, Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu”, Academia militară și facultățile de istorie ale universităților din țară vor orga-

niza la București o sesiune științifică comună;

Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Consiliul Muzeelor și Arhivele Statului vor organiza în Capitală o expoziție documentară consacrată evenimentului;

Se vor edita lucrări monografice, culegeri de documente, studii, care vor prezenta lupta forțelor înaintate ale poporului român împotriva asupririi și împărțirii, pentru neatinare și desăvârșirea statului național, condițiile internaționale care au favorizat realizarea actului unirii din 1918, împlinirile poporului român în anii construcției socialiste.

Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Ministerul Învățământului, Uniunea Generală a Sindicatelor din România, Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociațiilor Studențești vor organiza în cluburi, cămine culturale, case de cultură, școli, institute de învățământ superior, în unitățile militare manifestări artistice, seri literare, de teatru și alte acțiuni culturale;

Presă, radioul și televiziunea vor publica și transmite materiale și programe adecvate acestui eveniment;

Oamenii de știință români vor participa la manifestări științifice consacrate aniversărilor asemănătoare care au loc în alte țări;

Oficiile diplomatice ale Republicii Socialiste România vor marca acest eveniment prin manifestări adecvate.

Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România își exprimă convingerea că aniversarea actului unirii de la 1 decembrie 1918 va mobiliza și mai mult energiile poporului nostru în activitatea constructivă pentru înăfășurarea hotărârilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale, a politicii marxist-leniniste a partidului nostru de desăvârșire a construcției socialiste, de ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii și de înflorire a Republicii Socialiste România, sporind astfel contribuția națiunii noastre la victoria cauzei socialismului, păcii și progresului social în întreaga lume.

Pentru terminarea însămînțărilor de toamnă

Capacitatea de lucru a utilajelor să fie folosită cu randament maxim

În ultima săptămână ritmul de execuție a lucrărilor agricole de campanie a fost accelerat.

Pînă în 31 octombrie a.c. secula de zahăr a fost recoltată de pe 68 la sută din suprafața ocupată de această cultură, iar cartofii — în proporție de 83 la sută. Datorită acestui fapt, prin eliberarea terenurilor s-au creat condiții și pentru impulsionarea executării însămînțărilor de toamnă. Ca urmare a acestui fapt, însămînțările în județul nostru sînt executate în proporție de 75 la sută

față de prevederi. Griul și secara pentru boabe au fost semănate pe 69 la sută din suprafețele destinate acestor culturi.

Cu toate că ritmul în care se execută această lucrare s-a îmbunătățit, mai există multe unități în care însămînțarea griului nu se bucură de toată atenția din partea organizatorilor muncii și producției agricole.

La C.A.P. Racovița, din 450 ha au fost semănate cu griu doar 111 hectare. La Ocna Sibiului s-au însămînțat numai 170 hectare din 520, în timp ce mecanizatorul Nicolae Cozma vine, la orele 16, la alimentarea motorului la secție. Inginerul Gheorghe Tontea pune înțirierea însămînțărilor pe seama eliberării ... cu înțiriere a terenurilor. Cu alte cuvinte ... neacuză nu vine niciodată singur. Dar cei 200 de cooperatori din Ocna Sibiului ar putea face mai mult dacă munca lor ar fi mai bine organizată.

La C.A.P. Bazna s-a însămînțat cu griu numai o suprafață de 24 hectare din totalul de 110. Dar încă din 15 octombrie a.c. președintele unității, Dumitru Popa, ne spune că sînt semănate 20 hectare. Deci, în două săptămîni — 4 hectare însămînțate cu griu. Oare comitetul comunal de partid de la Bazna ce-a făcut în tot acest timp? Pentru că a însămînțat în două săptămîni 4 hectare cu griu, adică exact cîte un hectar de fiecare tractor care deservește unitatea, ni se pare mult prea puțin.

Nu este teren eliberat? Inginera Valentina Chisu ne spune că griul se va însămînța după: griu (30 ha), trifoi (20 ha), cartofi (15 ha) și porumb (45 ha). Deci 58 ha teren eliberat (avind în vedere că tot în a-

Agreat de confecții cu deservire automată a locurilor de muncă de la unitatea a II-a a fabricii „Drapelul roșu” din Sibiu

Proiectul legii de organizare și funcționare a consiliilor populare în DEZBATERE PUBLICĂ:

Organe reprezentative — profund democratism

Proiectul de lege privind organizarea și funcționarea Consiliilor populare, este cea mai elocventă dovadă a dezvoltării continue a democrației, aceasta reprezintă o trăsătură esențială a evoluției vieții de stat, în actuala etapă de desăvârșire a construcției socialiste.

Democrația socialistă, expresia a intereselor marelui largi de oameni ai muncii, nu poate fi concepută fără atragerea acestora la realizarea conducerii treburilor obștești, la rezolvarea tuturor problemelor construcției economice și social-culturale, care sînt altele de complexe. Fără îndoială că în acest proces rolul preponderant îl au consiliile populare, organe ale puterii de stat, prin care masele participă nemijlocit la conducerea treburilor de stat.

Atribuțiile consiliilor populare în conducerea economiei și culturii pe plan local, în atragerea maselor la rezolvarea problemelor de interes public, au crescut pe măsura înălțării în socialism. Legea nr. 6/1957, Constituția din 21 august 1965, cu modificările aduse prin Legea nr. 1 din 16 februarie 1968 și actualul proiect de lege privind organizarea și funcționarea consiliilor

populare consfințesc această realitate acordându-le o largă competență în conducerea economiei locale, a gospodăriei comunale, în domeniul financiar, agricol, comercial, învățămînt, sănătate, cultură și artă. Este de la sine înțeles că își vor putea îndeplini sarcinile, tot mai numeroase și mai importante, numai cu sprijinul activ al oamenilor muncii.

Caracterul de largă organizație de masă, reprezentativ în același timp, este demonstrat cu prisosință de participarea masivă a cetățenilor la alegeri, de numărul mare al deputaților, de componența socială a consiliilor populare, de legătura lor strînsă cu alegătorii și de numeroasele forme organizatorice folosite.

Pentru a ilustra această realitate reprezentantă a poporului aflat în organele locale ale puterii de stat și în organul suprem amintim că la ultimele alegeri, 7 martie 1965, din cei 465 deputați aleși în Marea Adunare Națională 272 sînt muncitori și țărani, 193 intelectuali, 67 sînt femei și 67 aparțin naționalităților conlocuitoare. În organele locale la aceleași alegeri au fost aleși peste 30 000 de muncitori, peste 85 000 de țărani și peste 24 000 intelectuali.

Relevant este faptul că cei peste 140 000 de deputați au obținut între 99,43 la sută și 99,86 la sută din totalul voturilor exprimate, la urne prezentîndu-se 99,96 la sută din numărul cetățenilor înscrși pe listele electorale.

Cele de mai sus referindu-se, exclusiv, la modul de formare a organelor puterii de stat, scot în evidență numai un aspect al democratismului nostru consecvent și real al sistemului nostru reprezentativ. Dar mai caracteristic, însă, este faptul că înțeleg activitate a acestor organe, precum și a fiecărui deputat în parte, se desăvârșă sub controlul permanent al cetățenilor. Între deputat și alegător se stabilesc legături de înaltă responsabilitate, deputatul se interesează de nevoile cetățenilor iar aceștia, la rîndul lor, urmăresc și controlează activitatea deputatului. Cetățenii au dreptul de a-l revoca mandatului, în cazul cînd nu-l duc la îndeplinire sarcinile. Principiul răspunderii față de alegători și al revocabilității mandatului, este un element indispensabil al democratismului reprezentării poporului.

Oamenii muncii fiind chemați să participe activ la rezolvarea problemelor de interes general, consiliile populare folosesc în acest scop multiple și variate forme de legătură cu ei. Astfel, comisiile permanente, comitetele de cetățeni, comitetele de sprijin pentru lucrările efectuate prin contribuție voluntară mobilizează masele la traducerea în viață a obiectivelor propuse, la viața obștească și politică, stimulează inițiativa a-

(Continuare în pag. a II-a)

CONSTANTIN BUZDUGHINĂ
prim-vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului Sibiu

PIONEZA

Deși Sibiu este împințit de coșuri pentru hirtii, mai sînt cetățeni ce murează străzile cu semințe, hirtii, resturi de fructe etc.

— Fără comentarii.

GH. GRĂDINARU

Desens. I. ENȘ

Decernarea unor ordine și medalii ale Republicii Socialiste România artiștilor plastici

La Consiliul de Stat a avut loc vineri la amiază solemnitatea decernării unor ordine și medalii ale Republicii Socialiste România.

Înalte distincții au fost înmînate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

La solemnitate au luat parte tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnărescu, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Dumitru Popa, Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat.

Erau prezenți, de asemenea, Pom-

pliliu Macovei, președintele Comite-

tului de Stat pentru Cultură și Artă,

Alexandru Sencovici, ministrul in-

dustriei ușoare, președinții uniunilor

de creație și alți oameni de cultură

și artă.

Pentru merite deosebite în dome-

niul artelor plastice, cu prilejul îm-

plinirii vârstei de 80 de ani, s-a con-

ferit ordinul „Steaua Republicii So-

cialiste România” clasa I, pictorului

Dumitru Ghiță. Totodată, pentru ac-

tivitate deosebită în domeniul arte-

lor plastice, a fost acordat ordinul

„Meritul Cultural”, clasa I, tovarăși-

lor: Corneliu Baba, Catul Bogdan,

Boris Caragea, Henri Catargi, Aurel

Ciupre, Aurelia Ghiță, Oscar Han,

Ion Irimescu, Zoltan Kovacs, Romu-

lus Ladea, Emeric Nagy, Cecilia Cu-

tescu-Storck, Vida Geza, iar ordinul

„Meritul Cultural”, clasa a II-a, to-

varășilor: Ion Covallu-Brăduț, Petru

Comarnescu, Mac Constantinescu,

Ștefan Constantinescu, Anastasie De-

mian, Ion Frunzetti, Hans Hermann

Vasile Kazar, Max Herman Maxy,

Ion Muscelanu, Albert Nagy, Va-

sile Gheorghescu-Paleologu, Jules

Perahim, Mihaela Petrascu, Gheorghe

Popescu, Ion Sima, Rudolf Schwe-

lizer Cumpănă, Jeno Szervatius, Ho-

rea Teodoru, Ion Vlașiu.

De asemenea, au fost acordate

ordinul „Meritul Cultural”, clasa a

III-a, „Ordinul Muncii”, clasa a III-a,

ordinul „Meritul Cultural”, clasa a

IV-a și a V-a, medalia „Meritul Cu-

ltural”, clasa I și „Medalia Muncii”

unui număr de 287 de artiști plas-

tici și lucrători în acest domeniu.

În cadrul aceluiași solemnități, au

mai fost decernate „Ordinul Muncii”,

clasa I, tovarășului Vasile Pe-

cu, director general adjunct în Mi-

nisterul Industriei Ușoare, pentru

merite deosebite în muncă, cu pri-

lejul împlinirii vârstei de 60 de ani

și ordinul „Meritul Cultural”, cla-

sa I, poetului Endre Karoly pentru

merite deosebite în activitatea de

creație poetică, cu prilejul împlini-

rii vârstei de 75 de ani.

În numele celor decorați au luat

cuvîntul pictorul Dumitru Ghiță,

sculptorul Ion Irimescu, pictorul Cor-

neliu Baba, graficianul Vasile Kazar,

sculptorul Romulus Ladea, graficia-

nul Octav Grigorescu, pictorul Frie-

derich Bomches, sculptorita Silvia

Radu și pictorul Brăduț Covallu.

Multumind pentru înalte distincții,

vorbitorii au arătat că în acestea

văd o nouă dovadă a grijii și spri-

jinului de care se bucură creatorii

în țara noastră, a înaltei aprecieri

acordate muncii lor. Ei au asigurat

conducerea de partid și de stat de

întregul lor atacamant angajîndu-se

totodată, că vor căuta să ridice tot

mai sus prestigiul artei plastice ro-

mânești prin realizarea unor opere

(Continuare în pag. a III-a)

Ilustrată a Sibiului Industrial

Sfidarea aparențelor

În fața stimulilor de un anumit fel psihic uman reacționează ultimul și trăirile sunt senzationale. Vizionind la televizor o piesă de teatru, fără să vezi eul interior te întreacă uneori cu reproș: Te recunosc! Și desigur nu aprobă acest fel de a fi al constinței o admite totuși. Poate eșutul se consoalează cu gândul că, în fond, în felul lui, fiecare din noi e un actor și atunci când jucăm pe scenă alții și atunci când ne reproducem pentru noi înșine. Cinematograful propriu ne oferă, zilnic, fie la mașină fie seara, voluptatea de a vedea un film cu noi înșine chiar dacă simț că nu ne va place. Ce am făcut astăzi? Nu trebuia să-i spun fetei adevărul? S-a supărat pe mine. Dar, era mai bine s-o mint? De ce să-i formez o imagine eronată despre persoana mea? ... A crezut că sint inginer și eu... abia sint în anul I de facultate... Cânduri de adolescență...

Filmul unui om dintr-o generație mai veche derulează secerente în care judecățile de valoare făcute asupra tinerilor sint negative. În fațetează capricioși, capabili la începutul săpăturii să declare era minijupurilor și numai după câteva zile să revină la moduri... 43. Modicii din aceeași generație îi de-

REFLECȚII

clară nevroză; sociologii spun că trăiesc în viteză. Aparente... Simple aparențe, nivel al cunoașterii senzoriale unde aparența poate ascunde și marea esență. Dacă rațiunea va împinge instrumentele judecării spre esențial, vom vedea că acest tineret nu este capricios, este doar neliniștit. E neliniștea adolescențului în fața crizei a apărut strălucitor, dar pe nesimțite, soarele... S-a trezit așa deodată că i s-a acordat o încredere mare și... are ațtea de făcut în viață. Dar, nu e înspăimântat de existență, dimpotrivă, a ancorat solid în realitatea muncii... Neliniștea îi vine uneori tot de la aparențe... Între elan și acțiunea asupra obiectului muncii se interzic aparențele, oamenii nepotriviti, frânele... Ideea inventivă care l-a venit în minte noaptea, materializarea ei, este oprită uneori de incapacitatea unora de a înțelege avantajele realizării. „Cît timp am lucrat la întreprinderea X, îmi spunea un amic, am prezentat conducerii 5 invenții. Am primit brevetul ce se dă în astfel de cazuri, dar invențiile mele doar ar fi dus la sporierea producției și la obținerea de economii valoroase, n-au fost aplicate totuși. M-am adresat ministrului. Ei bine, întreprinderea a răspuns că de fapt, problema este încă în studiu, că se fac cercetări și... S-au pus pe poziția oamenilor care-si fac datoria. M-am mutat de la unitatea respectivă. În noua întreprindere am găsit mai multă înțelegere. Invențiile mi-au fost aplicate și în timpul meu mă bucur că am cistigat această luptă cu aparențele preocupării de studiu din partea vechii unități a proiectelor mele”.

Aparența reprezintă modul în care se reflectă obiectul la nivelul cunoașterii senzoriale pentru care esența și fenomenul sint indistincte. „Am crezut în prietenie la mește de atunci nea mărituriș tinăra I. V. Erau îmbrăcați bine și desu nu lucrau niciieri aveau bani... Dar mi-am dat seama, mai târziu, că era ceva necosit în preocupările lor. Apucaseră pe o cale greșită și... Eu nu le-am urmat... M-am angajat și desu aveau atunci bani puținii am pornit corect să le aduc fostelor mele prietene probe de ordin sufletesc, probe ale tăriei de caracter... Într-o zi am întâlnit-o pe E. M., i-am spus că nu e bine ceea ce face; să se angajeze și ea. M-a ascultat. A-cuma își ajută părintii. În toată ființa ei a intervenit o schimbare. Întodeuna cînd mă întâlnesc cu ea parcă-mi spune: „Dai Ai avut dreptate. Se poate, se poate și altfel... Și încă cu mult mai bine”.

Aparențe, aparențe. False existențe umane. Dacă actul cunoașterii rămâne la acest nivel, acestea maschează, mistifică esența deoarece felul în care apare lucrul nu e raportat la esența pe care o exprimă de fapt. Geniul uman, însă, nu se oprește în drumul său la aparențe, ci merge mai departe făcînd întodeuna distincție între fenomen și esența proceselor. Și esența sfidează aparențele.

ALEXANDRU GRAD

Echipa reprezentativă a Școlii sportive de elevi din Sibiu, anul II, condusă de profesorul Horst Stolz, pregătindu-se pentru primul ei concurs la categoria copii, disputat în ziua de 27-28 octombrie a.e. în orașul Sibiu. Foto: H. BUCHFELNER

La C.A.P. Șaros zilnic peste 150 cooperatori lucrează la recoltarea cartofilor. În fotografie — aspect de la însilozarea materialului semincer adus din cîmp

Ideea care a vindecat pămîntul

Mă bucură încă limpezimea toamnei. Soarele mă toropește în plină dimineață. Dimineața aceasta grea de aur are gustul de fruct mustos. Și-mi aduce în suflet grădina, grădina bogată în dăruiri. Urcam pe coastă, urcam către grădina cea mare din Bazna. Soarele ne însoțea, soarele era cu noi în această grădină de aproape 100 hectare. Această grădină de freamăt și rod cu numele de Ferma nr. 6 viticolă a I.A.S. Medias. În 1953 era aici pustiu. Soarele de toamnă era singur. Pămîntul lipicios se agăța de picioare, vitele se retrăseseră de pe această pășune și cîmpul, cîmpul neregulat cu mușuroaie, cu alunecări, cîmpul părea vitreg, părea că o rană nevindecabilă. Atunci el, Cristoff Adolf și alți clivi consăteni din Bazna au luat îndrăznețe hotărîre de a vindeca această cîmpie de răni, de singurătate, de tristetea golășă care o apăsa toamna, cînd veneau ploile. Atunci el spusese celorlalți gospodari că aici pe argila aceasta neprietenosă trebuie să stăruiască oamenii, să sape gropi, să îngădă pomi, să netezească, să mîngie pînă la vindecare fiecare rană, s-o facă cîmpie roditoare, s-o salveze de la tristete, de la sărăcie.

Și mulți au zîmbit atunci, mulți au rostit cu ironie: „Noi nu vom mai avea dureri de dinți cînd merele vor crește aici”. Și totuși, în primăvara anului 1954 s-a început. A fost prindere slabă. Doar 70 la sută. Se nimerise a fi un an secetos. Și atunci iar au venit vorbe din sat,

iar s-a auzit ironie aceea ușoară. „Nu vom suferi noi de dureri de dinți cînd merele vor crește în această livadă”. Și pe Cristoff Adolf — părintele grădinii, omul care se angajase să vindece rănile pămîntului, îl durca ironia. Îl durca și îl ambiona. Trebuie să înfrime ironia, trebuie să ciștige întrecerea între se poate și nu se poate. Și s-a putut. În 1963 au fost culese primele roade. Primele fructe aromate de pe un pămînt rînit, alunecos, argilos, blestemat de unii să rămînă pustiu în toamnă. Înstrăinat, pămînt doar de mușuroaie.

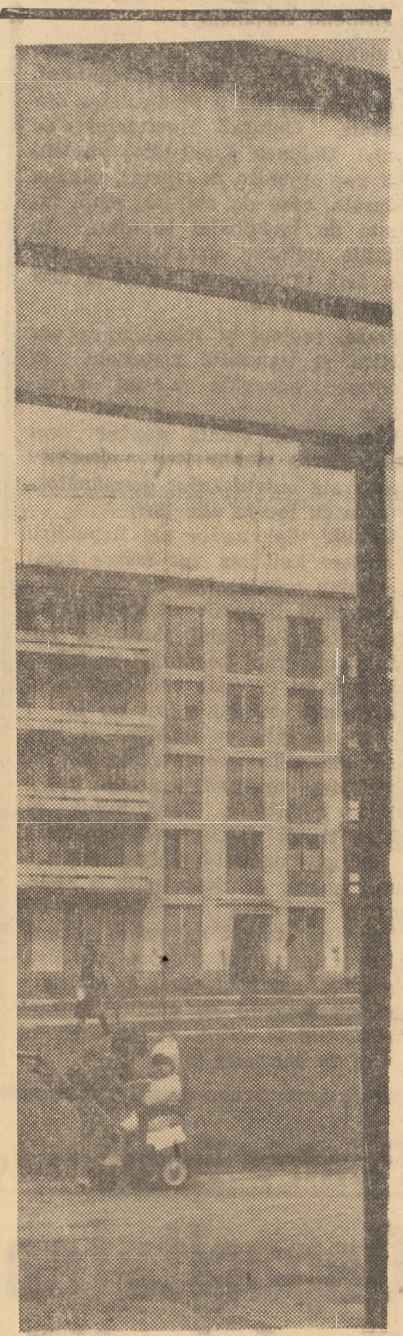
Ti-aduci aminte, bade Herbert. Acum ai 91 de ani. Acasă te simți obosit, acasă te dor încheieturile. Și vii aici la grădină. Vii zilnic. Urci dealul, pipăi un coș, îl mai repari, pipăi un pom, îl tai o uscătură, îi îndrepi o creangă și te simți bine, și uiți de durerile încheieturilor. Îți aduci aminte, la 80 de ani erai zi și noaptea aici. Știi ce greu a fost în primii ani. Și iarna și toamna trebuia să fim lingă pomi să înfruntăm altele vitregii ale începutului.

Cristoff, părintele livezii nu-i uită nici pe Ghebeanu Fodor, nici pe Elena Gross, nici pe Radu Viorica, care au muncit aici la înflorirea acestei livezi. Acum, se înregistrează anual venituri de un milion și jumătate. Pleacă mere roșii și mari, purtînd în ele soarele și seva acestui pămînt și strădania oamenilor din Bazna, pleacă ca un mesaj de dragoste între oameni, pleacă în Anglia, în Suedia, în U.R.S.S., în Ro-

publica Populară Democrată Coreeană și în alte colțuri ale lumii.

Cristoff Adolf are aici un pat și uneori nu se întoarce acasă cu săptămîni. E nevoie de el în grădină. În mijlocul pomilor și ziua și noaptea. Vine soția cu mîncare și îl găsește alorgind, transpirat dar luminat de satisfacția că ideea lui a crescut pe acest pămînt blestemat a rămîne sărac, că în toamna aceasta a cules 1100 tone de fructe, că a înfrimat ironia aceea a durerilor de dinți. Și îi se pare grădina de aur, de cîntece rotunjite și aprinse-n culorile bogate ale merelor mari, zemoase, cu un parfum care te odihnește, te răcorește și te face să uiți că odată aici pămîntul era plin de răni și de mușuroaie

DUMITRU GEMENEL

Paisaj arhitectonic sibian

Organe reprezentative — profund democratism

(Urmare din pag. 1)

cestora în diverse preocupări pe la rîm gospodăresc-edilitar și social cultural.

Parcurgem etapa desăvîrșirii construcției socialiste, în care munca de conducere și îndrumare în toate domeniile, în toate ramurile, trebuie ridicată pe o treaptă nouă, superioară. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a subliniat, în acest sens, necesitatea perfecționării activității organelor puterii de stat. Indicațiile date de partid își găsesc reflectarea concretă și în noul proiect de lege. Considerîndu-l ca un pas înainte pentru lărgirea democrației socialiste, ne permitem să facem următoarele propuneri:

Art. 34 din Proiectul de lege arată cauzele care duc la încetarea mandatului deputatului înainte de expirarea termenului, și anume revocarea, schimbarea definitivă a domiciliului, sau pierderea drepturilor electorale. Consider că acest articol ar trebui completat, în sensul de a se prevedea procedura de urmat pentru alegerile parțiale, necesare în ipoteza în care între două legislații numărul deputaților aleși se micșorează din cauzele arătate. Mă refer la o procedură rapidă, menită să contribuie la o bună funcționare a consiliilor populare.

Dacă crearea biroului permanent al comitetului executiv este foarte bine venită, cred că ar fi potrivit ca art. 43 al Proiectului de lege să fie completat cu precizarea atribuțiilor acestui organ, respectiv cu arătarea actelor administrative a căror elaborare sau rezolvare îi revine.

UNDE MERGEM?

Simbătă

FOTBAL — Sibiu: stadion Voința, ora 14.30, Metalul I.O.S. — Independența (campionat județean).

Duminică

VOLEI — Sibiu: sala Școlii sportive, ora 11.30, C.S.M. Sibiu — „U” Timișoara (divizia A feminin); ora 8.30, Școala sportivă — Școala sportivă Cluj (m) și ora 10, Școala sportivă — Liceul Blaj (f) — ambele divizii scolare; ora 13, Independența — Voința Agnita (m) — campionat județean.

POIPE — Medias: arena Gaz metan, ora 8, Gaz metan — Olimpia Resita (m) — divizia A.

RUGBI — Sibiu: teren Electrica, ora 11, C.S.M. Sibiu — Politehnica Cluj (Cupa de toamnă).

FOTBAL — Sibiu: stadion Metalul, ora 11, Progresul — Arlesul C. Turzii (divizia C); Medias: stadion Gaz metan, ora 11, Vitrometan — Medicina Tg. Mures (divizia C); teren Textila, ora 11, Textila — C.F.R.; teren Record, ora 11, Record — Carpați; Copșa Mică: ora 11, Carboșin — Automecanica, Cisnădie: ora 11, Textila — Metalurgia; Tâlmăci: ora 11, Unirea — Elastic; Agnita: ora 10.30, Progresul — Sparta (toate campionat județean).

HANDBAL — Sibiu: teren Voința, ora 10, Voința — Steaua roșie (f) și ora 11, Voința Independența (m) — ambele campionat județean; ora 9, Voința — Grupul școlar 7 Noiembrie (f) — campionat de juniori; teren Școala sportivă, începînd cu ora 9, Liceul pedagogic — Școala sportivă II; Liceul economic — C.S.M.S.; Liceul energetic — Voința Agnita; Grupul școlar construcții — Liceul Cisnădie; Liceul nr. 2 — Liceul economic; Grupul școlar Independența — Școala sportivă II; Liceul nr. 3 — Grupul școlar 7 Noiembrie; Grupul școlar M.I.A. — Textila Cisnădie (toate campionat de calificare școlari și juniori, fete și băieți).

sport... sport...

HANDBAL

Un veritabil derbi sibian:

Voința—Independența

Duminică, terenul Voința, din localitate, ora 11, găzduiește partida restantă din cadrul campionatului județean masculin dintre formațiile sibiane Voința și Independența. Este un veritabil derbi în primul rînd datorită faptului că în clasament, la finele turului II, conduce cu un punct diferență Voința, urmată de Inde-

pendența, astfel că partida este decisivă. În al doilea rînd în ambele formații evoluează foști jucători divizionari cu vechi state ca: Scherer, Schnepf, Manoliu, Messe, Coca, Zikely, Klubischko și Gali, de la care publicul sibian așteaptă un spectacol de calitate.

EUG. MUNTEANU coresp.

OINĂ

Vicecampionă republicană

Echipa de oină a Școlii generale din Turnu Roșu — județul nostru, a participat, de curînd, la faza finală a campionatului republican de oină rezervat școlilor generale. Avînd o comportare meritorie, echipa din Turnu Roșu s-a clasat pe locul doi, obținînd titlul de vicecampionă republicană. Pregătită temeinic de Pompiliu Istrate și Pantelimon Contora echipa compusă din elevi din clasele a VII-a și a VIII-a, a avut în Costel Achim, Costel Vasile, Crăciun Ioan și Munteanu Liviu pe cei care au realizat cel mai mare număr de puncte, contribuînd efectiv la obținerea locului doi pe țară. Pentru buna comportare avută întregul lot — com-

pus din 14 elevi — a fost premiat individual și colectiv. La înapoiere, cadrele didactice și colegii de școală i-au întâmpinat pe proaspeții vicecampioni cu flori și calde felicitări.

azi...

TIMPUL

Soarele răsare la 6 h și 53 m și apune la 17 h și 05 m. Vreme frumoasă și relativ caldă, cu cerul variabil mai mult senin. Vîntul va sufla slab din sectorul sud-estic. Temperatura minimă va fi cuprinsă între -1 și +2 grade, iar cea maximă va oscila între 18 și 20 grade.

CINEMA

SIBIU: PACEA: Căderea Imperiului roman (orele 8.00; 11.00; 14.00; 17.15; 20.30); TINERETULUI (fost Victoria): Vin cîlcii (orele 10.00; 12.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); ARTA (fost Tineretului): În orașul S (orele 10.00; 12.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); 7 NOIEMBRIE: Dragostea unei blonde (orele 10.00; 14.00; 16.00; 18.00 și 20.00); INDEPENDENȚA: Jenia, Jenicka și Katiușa (orele 11.00; 14.30; 16.30; 18.30; 20.30); MEDIAS: PROGRESUL: Roata vieții (orele 9.00; 11.15; 14.00; 16.30; 19.00; 21.15); TINERETULUI: Prietenele (orele 10.00; 16.30; 18.30; 20.30); UNIREA: Iadul sfîrșimat (orele 10.00; 16.00; 18.00 și 20.00); CISNĂDIE: POPULAR: Prin Kurdistanul sălbatic (orele 11.00; 14.00; 16.00; 18.00 și 20.00); AGNITA: 8 MAI: Verificați nu există mine? (orele 10.00; 16.00; 18.00 și 20.00).

azi...

DUMBRĂVENI: 7 NOIEMBRIE: Păsarea timpurie (orele 18.00 și 20.00). BAZNA BAI: Cei șapte samurai (orele 17.00 și 19.00). OCNA SIBIULUI: Zosia (orele 17.00 și 19.00).

APOLDU DE SUS: 23 AUGUST: Război și pace seriile I și II (orele 17.00 și 20.15).

RADIO

Buletine de știri: 5.00; 5.30; 6.00; 6.30; 11.00; 18.00; 20.00; 24.00; 1.00; 2.00 și 4.00 (programul I); 7.30; 8.30; 10.00; 12.00; 18.55; 21.00 și 0.55—1.00 (programul II). Radiojurnale: 7.00; 8.00; 13.00; 16.00; 19.00; 22.00 (programul I); 14.00; 17.00 și 23.00 (programul II). Emisiuni literare: 8.25 — Moment poetic. Versuri de Ion Oimescu; 11.05 — Însiră-te mărgărite — emisiune pentru copii. „Treii frați gineri și o mireasă”; 17.15 — Memoria pămîntului românesc; 20.02 — Cronica literară de Lucian Raicu. Iordan Chimet — „Lamento pentru peștiișor Baltazar”; 22.30 — Moment poetic. Băchice (programul I); 18.30 — Înnorătură turistică românesc; 19.30 — Odă limbii române (programul II). Muzică simfonică: 11.25; 16.45; 18.20; 22.35 (programul I); 7.45; 8.35; 9.00; 9.30; 11.50; 12.15; 13.00; 18.00; 20.00 (programul II). Muzică ușoară și de jazz: 8.30; 9.05; 12.00; 13.20; 19.30; 20.30; 21.25; 22.20;

azi...

23.05; 0.05—6.00 (programul I); 10.05; 10.55; 12.05; 17.15; 18.50; 22.39; 23.07; 24.00 (programul II). Muzică populară: 12.30; 17.35; 20.12; 21.00; 23.40 (programul I); 7.00; 8.00; 11.30; 19.00 (programul II).

TELEVIZIUNE

13.00—16.45 Fotbal: Progresul — Dinamo București și Rapid — Steaua.

17.30 Lumea copiilor. 18.00 Stadion — actualitate sportivă. 18.30 Mult e dulce și frumoasă. 19.00 Pentru tineretul școlar: „Gastelul fetei în alb”. 19.30 Teatrul de seară. 19.50 Buletinul meteorologic. Publicitate. 20.00 Tele-enciclopedia. 21.00 Cîntă orchestra de estradă a Radioteleviziunii. 21.15 „Ritmuri în valea Uzului” — reportaj filmat. 21.30 Concertul Casei de discuri Electrecord. 22.30 Film serial: Războiul. 23.20 Teatrul de noapte. 23.30 Închiderea emisiunii.

MUZEE

Muzeul Brukenthal, Muzeul municipal Medias și Muzeul orășenesc Agnita. Program de vizitare: orele 11—17.

Întreprinderea „Electromontaj” Sibiu

str. Lector nr. 12 recrutează urgent:

tineri în vîrstă de 15—18 ani, cu studii 7—8 clase elementare pentru Școala profesională „UCENICIE LA LOCUL DE MUNCA” pentru meseria de electrician. Examenul începe în ziua de 5 noiembrie 1968.

Informații suplimentare se dau la serviciul personal, telefon 1 48 84 interior 166

Întreprinderea balneo-climaterică „Păliniș” Sibiu

angajează:

- dulgheri categoria 3—5
- electricieni autorizați categoria 7—8
- sobari teracotiști
- muncitori necalificați

Informații suplimentare se pot cere la biroul personal din str. Tribunei nr. 1, telefon 11080 — 11081

Fructul cu cel mai ridicat conținut în calorii!
Fructul cel mai bogat în vitamine și săruri minerale!
BANANELE se consumă cînd sint coapte!
BANANELE sint coapte cînd coaja este galbenă și prezintă pete maronii sau negre!

BANANELE, fructul ideal pentru dv. și copii dv.
Dacă a-ți cumpărat banane cu coajă verde, păstrați-le pînă cînd coaja devine galbenă cu pete maronii sau negre.

Nu se păstrează în frigider sau lîngă o sursă de căldură ci numai la temperatura normală a camerei. Se coc singure. Numai atunci cînd sint consumate coapte, veți putea savura pe deplin acest fruct minunat.

Direcția teritorială de gospodărirea apelor cu sediul în Sibiu

STRADA SOMEȘULUI Nr. 49,

angajează urgent:

- 1 matrișer
- 1 frezor — rabotor
- 1 lăcătuș
- buldozeriști
- mecanici auto
- excavatoriști
- 1 electrician auto
- 1 topometru

Combinatul industrial de morărit și panificație Sibiu

angajează de urgență:

- morari
- A.M.C.-iști
- electricieni categ. a VII-a — a VIII-a
- mecanici auto
- tinichigii categ. a VII-a
- gresori auto
- șef depozit
- magazineri
- acari C.F.
- șef de echipă C.F. (autorizat)
- instalatori apă, gaz
- curelari categ. a VII-a
- manipulanți electrocare
- frezori
- muncitori necalificați

Relații suplimentare se pot cere de la biroul personal telefon 11497

TRIBUNA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ

O aniversare memorabilă

De civa timp, o aniversare anticipată prin intense pregătiri își desvăluie în Sibiu splendoarea participărilor entuziaste. Una din cele mai de seamă instituții de învățămînt al orașului nostru, liceul „Gh. Lazăr”, sărbătorește împlinirea frumoasei vârste de 275 de ani, timp în care — prin rîvna unor dascăli luminați de idealuri înălțătoare și a unor elevi înmoși — școala și-a trasat un destin de prestigiu în cultura transilvană. Aici au început drumul innoțat al învățării personalități pe care literatura și cultura românească le păstrează înscrisă la loc de cinste în cărțile sale de aur. Aceste salturi din anonim în glorie dau mai înțeles întreaga măsură a seriozității și pasiunii muncii pe care acest liceu, de-a lungul timpului, le-a gravat la loc de cinste în efigia sa definitiv și simbolic caracterizatoare. Din acest unghi, retrospectiva primește adevărul auriu al destoiniciei în muncă prin care școala și-a clădit renumele meritat.

Acest moment festiv a câștigat o altă semnificație decît sărbătorirea consumată uzual între zidurile școlii. Depășind interesul strict al instituției, aniversarea a 275 de ani de existență a liceului sibiian „Gh. Lazăr” a crescut cu mîndrie în inimile locuitorilor, devenind o sărbătoare a orașului bucuros să participe la reveriile vremurilor trecute. În istoria sibiiană, destinul luminos al școlii participă la consolidarea unui trecut de prestigiu, prin care orașul nostru își marchează o prezență spirituală, de o recunoscută faimă în cultura românească. Acest prilej, nedespărțit de bilanțuri re-

lucind o tradiție care în revuistica școlară românească și-a câștigat de mult o prestată și o aureolă aparte, un colectiv de elevi ai liceului sibiian „Gheorghe Lazăr”, în drumul său de grup de profesori entuziași au scos de sub tipar zilele acestea primul număr al revistei „Lyceum”.

Gîndit înțelept ca un număr festiv — evenimentul coincide cu sărbătorirea aniversării a 275 de ani de la înființarea liceului — revista

Lyceum

se deschide printr-un omagiu semnat de prof. Gheorghe Bodea, directorul liceului, cuprinzînd — cîteva semnături de prestigiu ale unor foști elevi: acad. Aurel Moga, ministrul sănătății, prof. universitar pensionar Ioan Nistor, fost-ministru al învățămîntului, prof. universitar dr. doc. Victor Preda, membru corespondent al Academiei, criticul Nicolae Manolescu, asistent universitar. Alături de ei, intelectuali sibiieni, foști sau actuali profesori ai liceului, publică succinte studii în legătură cu activitatea îndelungată a acestei străvechi cetăți de învățămînt, care a dat Transilvaniei și culturii naționale personalități adesea de primă mîrmă. Dintre cercetările găzduite de revista amintim „Retrospectiva” semnată de prof. Petre Munteanu, autorul unei bogate monografii a liceului, așteptată să apară și ea în aceste zile, evocările „Dr. Ioan Bunea — directorul nostru” de prof. Ioan Cornea, „Aurel Vlaicu” de prof. Cristu Petrișor, „August Trebunian Laurean” de prof. Matei Pămil, studiile „Un colaborator transilvănean al lui Vasile Alecsandri — Ion Popescu” de prof. Gheorghe Pavelescu și „Wilhelm Schmidt” de prof. Hans Wiesenmayer, precum și cercetările unor tradiții școlare efectuate de profesorii Licu Popescu, Maria Sirbu, Elena Cosma și Felicia Căruș referitor la revista școlară „Primăvara literară”, apărută în liceu între anii 1934—1936, la activitatea societăților științifice „Spiru Haret” și „Alexandru Vlahuță” sau la istoria bibliotecii liceului.

Un spațiu consistent care — nădăduim — va fi mai diversificat în numerele viitoare este acordat creației literare a elevilor și profesorilor. La acest capitol înfrîmăm numele profesorilor Silvia Cosma cu poezia

prospectivă, a prilejuit rememorări exemplare pentru generația de elevi ai acestor zile, constituind o excelentă „lecție” instructiv-educativă pentru cei mai proaspeți ucenici ai liceului.

Zilele festive, care au marcat însemnatul eveniment la care Sibiu a participat însușit, au oferit posibilități de afirmare publică a sensurilor dăinuitorilor în timp prin care activitatea didactică a liceului se caracterizează. Elevii au făcut demonstrații de virtuozitate, și-au afirmat aptitudinile și talentele cu ocazia unor diverse manifestări deschise. Am înțeles în dăruirea lor tinerească — elevi literați, muzicieni, sportivi etc. — semnificația unui omagiu adus bătrînei și alături de tinerii lor școli, dascălilor neobosiți în munca emoționantă a cunoașterii. Este, așadar, o aniversare de răsplătă a tradiției, cu momente ale continuității creației pe un drum al succeselor.

Participăm cu mîndrie și emoție la zilele aniversare ale liceului „Gheorghe Lazăr”, liceu demn de numele marelui său înaintaș și patron. Într-o înfrățire spirituală a bucuriei, salutăm și multumim cadrelor didactice și elevilor școlii pentru tot ceea ce ne-au oferit cu acest prilej, felicitînd organizatorii pentru nivelul exigent sub zodia căruia s-au petrecut zilele sărbătoririi.

La bucuria lor am participat alături și mereu cu bucuria noastră, rînduind pentru zilele și anii ce vor veni o conlucrare sinceră și plăcută.

Avem garanția nestirbită că școala nu-și va dezminți tradiția. În cinstea ei, pentru mai departe...

În limba latină „Carmen Festum”, Natalia Pătrău cu poeziile „Elevilor mei” și „Eu am plecat în armurile noi”, ale unor foști elevi ai liceului, acum pe cale a se afirma în presa literară a țării (Nicolae Stoe, Toma Roman și Ioan Vidrighin), dar mai ales semnături ale elevilor Adrian Istrătescu, Susanna Spielhaupter, Ada Fischer, Carmen Pohoană, Cornel Brahas și Carmen Omeriu.

Din cuprinsul primului număr mai cităm „Imn lui Gheorghe Lazăr” de

prof. Vicențiu Fintin și încercările critice ale elevilor Tatiana Benchea despre Octavian Goga, Dorina Băcuraru și Daniela Schiopu despre Șt.

O. Iosif elev la Sibiu, Ioan Boca despre aportul unor elevi ai liceului la revoluția din 1848, Ioan Albescu despre Octavian Smigelschi, Sanda Cloviciu despre profesorul Ioan Lupșă, și Georgeta Sofroniu despre Ioan Lapedatu.

De reținut prezentarea grafică elegantă, datorată studentului Viorel Sandu și elevului Adrian Gailav.

O mențiune aparte se cuvine elevului Nicolae Petru al cărui condei de caldă subtilitate emoțională s-a afirmat deja promițător în viața literară a Sibiului. El este prezent cu 3 poezii, dintre care găzduim aici una:

Nemurirea lui Lazăr

Dacă am face puțină liniște în cuvintele noastre primare, în caietele noastre cu ecuații, Sau în chipurile îngîndurate Atît de tîrziu arzînd, Am auzi pașii lui Lazăr Venind în spre noi.

De peste multe izvoare de-nțelepciune

Am zări chipul dascălului Prin ochii căruia, dintr-o dată Ti se dăruiește o lume. Și cit de tîrziu ar fi printre noi, Ca un brad românesc La porți de istorie Omeneste tîrînd, Pe lungile coridoare, Omeneste iubindu-și neamul Cu atîtea mîi de ochi Și cu atîtea mîi de inimă Așa cum

În fiecare dintre noi Dascălul a uitat să mai moară.

Decernarea unor ordine și medalii ale Republicii Socialiste România artiștilor plastici

(Urmare din pag. 1)

Inspirate din viața poporului, demne de epoca construcției socialismului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresîndu-se celor decorați a spus: În numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al guvernului doresc să vă adresez cele mai calde felicitări cu prilejul acestei festivități, în cadrul căreia vi s-au decernat înalte distincții de stat ale Republicii Socialiste România.

Conferirea unui număr mare de ordine și medalii oamenilor de creație din domeniul artelor plastice o gîndește preluarea de care se bucură în țara noastră activitatea artiștilor plastici, contribuția lor la dezvoltarea culturii românești, la educarea poporului în spiritul ideilor

nobile ale prieteniei, frăției și patriotismului socialist, ale internaționalismului.

Considerăm acordarea acestor distincții ca o expresie a încrederii partidului și guvernului, a întregului popor în lucrătorii din domeniul artelor plastice; ne exprimăm convingerea că și în viitor veți servi, prin arta dumneavoastră, poporul, patria, cultura noastră nouă.

Vă doresc noi succese în activitatea viitoare.

Cuvintele președintelui Consiliului de Stat au fost călduros aplaudate.

În încheiere, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer și ceilalți conducători de partid și de stat s-au întreținut cordial cu cei decorați.

(Agerpres)

GHEORGHE LAZĂR — POET

Gheorghe Lazăr (1779—1823) a fost poet nu de vocație, ci de ocazie. Pentru el a scrie versuri însemna a preamări un eveniment sau a întreprinde o acțiune de mare importanță, așa cum o spuseseră mai înainte lenăchiță Văcărescu: „Oriicare neam începe / Într-un poezie / Fînă de-ai pricepe”. Opera sa literară se compune din: două ode politice, o urare elevilor săi de la Sfîntul Sava (1818) și un epilog pe mormîntul său de la Avrig.

Prima odă e dedicată căsătoriei — a treia din patru — împăratului Francisc I al Austriei (1768—1835) cu tînașă Maria-Luiza (1787—1816). Placheta e tipărită la Viena în 1808, pe cînd se afla acolo ca student în teologie, și are un titlu lung, cum se obișnuia în trecut, unul care trecea și pe pagina a doua a foii de titlu, iar oda se întindea pe cinci pagini, în 39 distihuri rimate, adică 78 versuri. Era un acrostih extrem de ingenios, unic, cum încă nu s-a mai scris în literatura română.

Autorul însuși ne arată cum s-a procedat, tipărit în fața oidei explicația necesară: „Slovene ceo semna de prin capetele versurilor, și cele mari de prin mijloc trebuie deosebi să se celească în jos”, sau, mai scurt și mai clar, pe latinește: „Litterae majores deorsum legendae”. Este un acrostih împărțit, cu trei rezultate identice, dar în trei limbi diferite.

Broșura este cuprinsă în: *Bibliografia românească veche* (f.a.) a lui Ioan Bianu și Nerva Hodos; în *Documente pentru limbă și istorie*, I. Sibiu, 1939, a lui Harion Pușcariu, și în monografia de la centenar: *Viața și opera lui Gh. Lazăr*, a lui Bogdan-Duică și Popa-Lisseanu. Bogdan-Duică adă la cuvîntul său le etichetează scurt: „niste versuri rele” (p. 54). Cartea se află la Biblioteca Arhivelor „Statului din Sibiu și la Biblioteca Academiei R.S. România, București.

A doua odă ocazională a lui Lazăr apare tot la Viena, doi ani după

prima, pe cînd era încă student, și e închinată căsătoriei lui Napoleon I Bonaparte (1769—1821) cu Maria-Luiza. Ea e mult mai scurtă și mai puțin artificioasă: conține numai patru catrene cu rime alteme, în formă care se vrea populară, cu traducerea liberă și limpede, în proză, în limba franceză — probă că autorul cunoștea înfructivă și limba lui Voltaire, lucru extrem de rar între transilvănenii acelor timpuri.

Cele două ode gemene au numai valoare documentară. A doua e complet necunoscută de istoricii și bibliografuli noștri literari. De aceea cuvintele lui Eliade-Rădulescu, la primul centenar schillerian se potrivește și lui Lazăr: „Între ai tăi ai fost, o Schiller, și ai tăi nu te-ai cunoscut”.

A treia poezie a lui Lazăr e tipărită în 1818 în foaia volantă a planului de organizare a Școlii sale de la Sfîntul Sava din București, sub titlul: *Înștiințare către de toată cinștea vrednică tinerime*. Sint tot patru catrene inculte și neinspirate, și într-o limbă de loc latinizată, ca și cum autorul n-ar fi fost transilvănean și n-ar fi studiat la Viena! În schimb nu uită să-l menționeze pe Mitropolitul Nectarie al Ungro-Vlahiei și pe Domnitorul Caragea — cele două forțe protectoare ale țării, fără de care nu s-ar fi putut face nimic. Strofa ultimă însă amintește de Olimp, după ce a doua vorbea despre muzee, după moda epocii:

Cununi dar de flori împleteșc,
Din Olimp la toți putere.
Vouă-ntîl vă tiposesc
Tinerilor mîngiere!

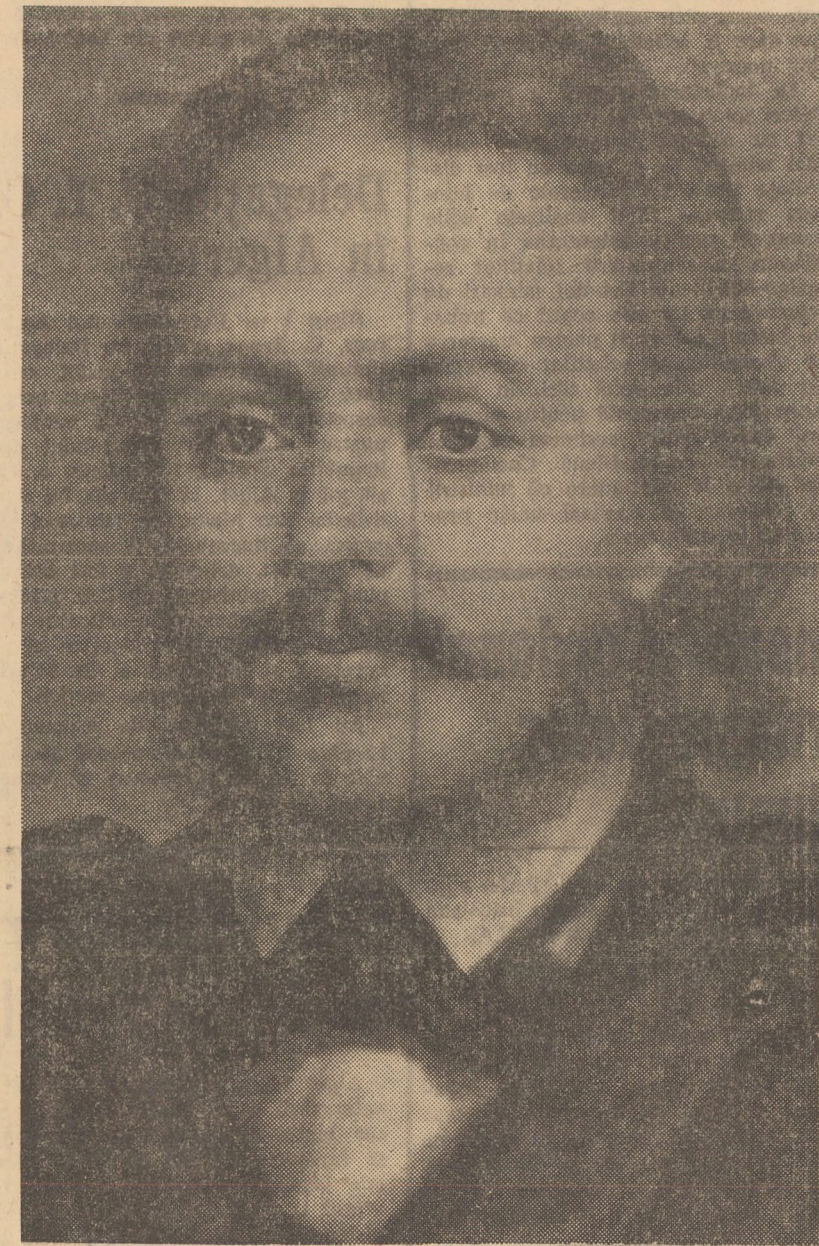
„Înștiințarea”, publicată pe două file, s-a tipărit la Rîmnicul Vilci, în august 1818, adică acum o sută și cincizeci de ani.

A patra poezie a lui Lazăr, *Epitafiu* său, reia un cunoscut motiv clasic și-l redă de data asta cu claritate și cu o semănătate față de moarte perfectă, demnă de Miorita vrînceană (dacă textul îi aparține într-adevăr):

Viețitorule!
Stai puțin și citește,
Dup-aceea socotește
Trista omului soarte,
Nepregătitoare moarte.
Ce ești tu, eu am fost:
Aceasta învață de rost
Ce sînt eu acum, vei fi.
Cînd-ceasul-îți va sosi.

Epitafiu, începînd cu evocarea lui Lazăr de acum o sută de ani a elevului său Petruche Poenaru, a fost în schimb foarte răspîndit, de mulți alți cercetători, în diferite publicații. El redă trista soartă a celui dascăl de geniu care n-a avut parte să redea poporului din lumina spiritului și intelectualității sale extraordinare decît numai cîțiva ani. El se stîrnește singurel, la vîrsta de 44 ani în Avrigul sărăciei sale, dar activitatea sa rămîne nepieritoare în istoria culturii și civilizației române.

PIMEN CONSTANTINESCU

„Gheorghe Lazăr” pictură de Mișu Pop (Muzeul Brukenthal)

Visarion Roman — un promotor al progresului

Visarion Roman a fost unul dintre primii reprezentanți ai gîndirii pedagogice sociale românești. Alături de G. Bariț și Pavel Vasile, el a luptat neobosit, după 1850, pentru emanciparea poporului român prin progres economic, prin educație, prin cultură și prin susținător convins, ca și Al. Papuș-Lăzariu, al ideii unirii tuturor românilor într-un singur stat național.

Pedagogul și economistul de mai tîrziu s-a născut la 5 iulie 1833 în comuna Dîrlos, din fostul județ Tirnava-Mare, satul în care a văzut lumina zilei și Ilarie Chendi. Izbușnirea revoluției îl siliește să-și întrerupă studiile, însoțind pe tatăl său în evenimentele politice ce au urmat și prilejuindu-i un grandios examen al setei nestăvîluite de libertate socială și națională. După absolvirea gimnaziului din Sibiu, se înscrie la Institutul pedagogic și teologic din Sibiu, pe care l-a absolvit în 1854 cu „înaltă eminență”. Rezultatele excelente obținute în tot timpul studiilor l-au adus numirea ca profesor suplîntor la catedra de pedagogie, rămasă vacantă, a Institutului pedagogic și teologic din Sibiu, pentru anul școlar 1854—1855.

Acesta a coincis cu începutul activității sale publicistice, concretizată în articolele cu conținut pedagogic și economic, publicate în *Telegraful român*. Tot acum întocmește *Melodul*, curs de pedagogie și metodică, rămas în manuscris în arhiva personală și traducere sau prelucrare din limba germană, manuale școlare. Cu acestea se începe și cel mai important domeniu al activității sale, cea pedagogică, pe care o va continua, pe diferite planuri în tot timpul vieții.

Refuzîndu-i-se numirea în continuare în postul de profesor suplîntor, în anul 1855 este numit învățător la școala capitală din Rășinari, unde se căsătorește, mai tîrziu, cu Maria Băncilă. În tot acest timp continuă publicarea de articole pedagogice și economice în *Telegraful român*. Remarcabil, în și-ur acestora, este articolul *O provocare prietenească către toți învățătorii școlilor noastre populare*, publicat în 1857, în care vorbește, pentru prima oară la noi, problema or-

ganizării conferințelor învățătorescilor în scopul perfecționării profesionale a învățătorilor și argumentează necesitatea unei reviste pedagogice, căreia îi va răspunde personal, peste trei ani, prin redactarea *Amicului școlii*. Prin toate aceste articole se treazează coordonatele întregii sale activități viitoare: pedagogice, culturale, economice și politice.

Intelectual cu o bogată cultură, Visarion Roman, însușindu-și concepția raționalistă a timpului, pune la baza întregii opere de propășire economică, socială și politică, educația tineretului și a maselor largi, pe care a promovat-o prin revistele și articolele sale. Astfel, la 1 martie 1860, apare *Amicul școlii* — prima revistă pedagogică din Transilvania, în paginile căreia s-au dezvoltat cele mai diverse probleme de educație familială, școlară, profesională și socială și la care au colaborat personalitățile cele mai competente din acel timp.

De la început însă, V. Roman și-a dat seama de necesitatea unei publicații pentru popor și, în același an, redactează calendarul *Amicului poporului*, prin care extinde opera sa de educație în rîndul maselor largi și pe care îl redactează pînă în 1882, acesta continuînd să apară mai departe pînă în 1948.

Susținător convins al ideii necesității culturalizării maselor, V. Roman la parte activă la lucrările pentru înființarea „Astrei”, fiind ales, în 1861, ca arhivar și bibliotecar al „Asociațiunii”, iar mai tîrziu membru în comitet. În tot acest timp, continuă publicarea a numeroase articole în *Amicul școlii*, precum și în calendar. Dar din cauza lipsei de sprijin din partea abonaților și a „timpului foarte viitor” pentru el, după cum însuși mărturisește în înștiințarea publicată, la sfîrșitul anului 1865 încetează redactarea revistei *Amicul școlii*, în paginile căreia se cuprind un valoros tezaur de gîndire pedagogică, rămas încă nevalorificat.

Dînd curs unor vechi convingeri, în 1866 redactează revista *Progresul*, „scriere populară pentru români tîrîni cu ilustrații”, prin care urmărea să se adreseze direct poporului, cu scopul de a-l face educația economică, politică, națională

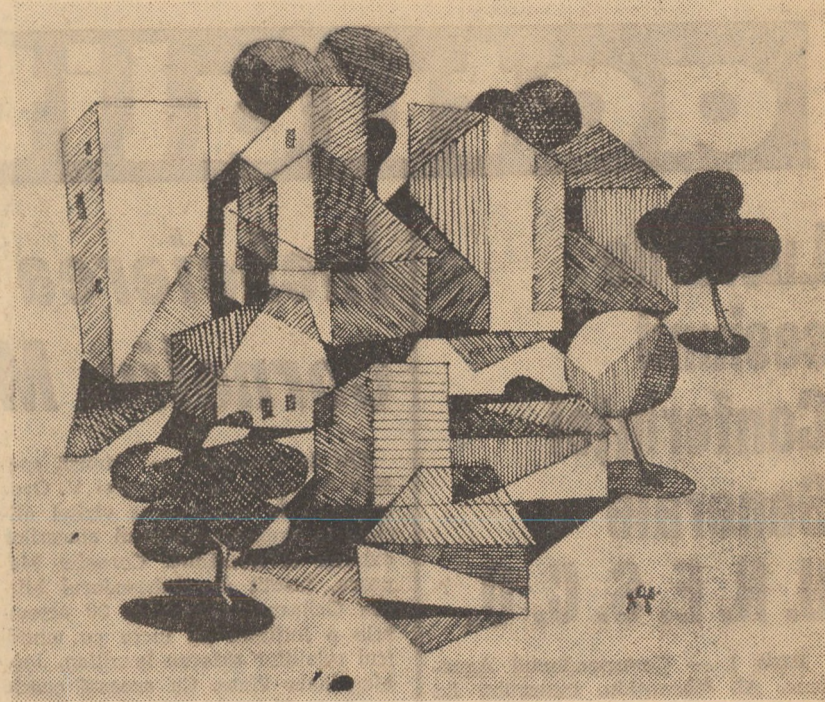
și culturală. Cu tot programul bine orientat și conținutul valoros al primului număr, datorită aceleiași lipse de sprijin, revista își încetează apariția, fără ca redactorul ei să-și fi putut atinge felul propus.

Pentru propășirea economică a țării, fără de care dezvoltarea și răspîndirea culturii nu era cu putință, V. Roman a ales calea cooperativelor. Întîrînd îmbunătățirea situației economice a țării prin cooperativă și întînd valoarea acestui drum, în 25 aprilie 1867 înființează prima cooperativă românească, „Societatea de păstrare și împrumut”, în Rășinari, devenind în anul următor, secretar-actuar al societății. Tot în 1868, se angajează, împreună cu Ilie Măclăruș, la societatea de asigurări „Transilvania” și devine, pentru doi ani, colaborator la ziarul *Românul* din București.

Asuprirea națională și lipsa de drepturi politice pe seama națiunii române îl antrenează în lupta politică, organizînd și dirijînd, alături de Ilie Măclăruș, Conferința națională de la Mercuria-Sibiului, în 7 martie 1869, la care prezintă raportul despre starea politică a românilor din Transilvania, propunînd „pasivitatea” față de alegerile de deputați pentru dieta din Pesta, fiind adoptată cu majoritate.

Anii următori și-l consacra studiilor organizării și funcționării instituțiilor de credit, făcînd o călătorie la Viena cu acest scop, proiectînd și elaborînd statutul unei asemenea instituții la noi, reîntînd astfel și amplificînd preocupările sale economice, fără a întrerupe pe cele publicistice și culturale.

După sancționarea statutelor de către împărat și lansarea prospectului pentru subscrierea acțiunilor, la 15 martie 1872 ia ființă primul institut de credit și economii, „Albina”. V. Roman fiind ales director executiv al acestuia. Concepția inițială ca o centrală a reuniunilor de credit, menită să contribuie la prosperitatea economică a poporului, în urma desființării acestor reuniuni, cu toată împotrivirea lui V. Roman, bancă „Albina” devine o instituție capitalistă, exploatarea a țărănimii, în interesul îmbogățirii unui grup restrîns de profitori.

Unghieri citadine

Adrian Gailav elev în clasa a XII-a F Liceul Gh. Lazăr

Grafică

Profesorul Wilhelm Schmidt și folcloristica românească

Școala a cărei aniversare o sărbătorim se mîndrește cu mulți oameni de seamă, foști elevi sau dascăli. Printre personalitățile de vază se numără și profesorul Wilhelm Schmidt, erudit istoric și filolog.

Datele biografice de care dispunem despre el sînt foarte succinte. S-a născut ca fiu al unui căpitan din armata imperială austriacă în Galizia. Cu data de 1 iunie 1854 a fost numit profesor la Gimnaziul de stat din Sibiu, unde a predat istoria, geografia, limba latină și limba germană.

Vastele sale cunoștințe mai ales în domeniul istoriei, cit și un dezvoltat spirit de investigație l-au determinat să desfășoare și o amplă activitate pe tărîmul cercetării științifice.

Meritul cel mai important al lui W. Schmidt este de a fi întreprins cercetări privind obiceiurile și credințele românilor din Transilvania, legate de diferite zile și sărbători. Rezultatul acestor cercetări este studiul intitulat *Das Jahr und seine Tage in Meinung und Brauch der Rumänen Siebenbürgens*, apărut în revista „Osterreichische Revue” în anul 1865 și reîmpărit în volum la Sibiu în 1866.

Ceea ce l-a determinat pe W. Schmidt să se ocupe de credințele și datinile românilor nu a fost numai efectul mișcării folcloristice germane inițiată de J. G. Herder și continuată de frații Grimm și școala lor, ci și interesul stîrnit de acest capitol al folclorului românesc, încă neexplorat pînă atunci. Un factor stimulator a fost simpatia caldă pe care W. Schmidt o nutrea pentru poporul român („un popor cu o bogăție neînăutită de sentimente”), precum și prețuirea comorilor artistice ale acestuia, pe care le-a cunoscut mai înțîi din culegerile și studiile unor cercetători sași ca Martin Sa-

muel Möckesch, Joseph Marlin, Fr. W. Schuster, Franz Obert, J. G. Schuller și apoi și din cercetări personale.

Materialul pentru lucrarea sa *Anul și zilele lui în credințe și obiceiuri ale românilor din Transilvania* a fost cules de W. Schmidt cu ocazia excursiilor întreprinse în timpul vacanțelor școlare în diferite părți ale Transilvaniei. Unele materiale i-au fost comunicate și de elevii săi români, cărora le dădea îndrumări în acest sens. Scopul principal al lucrării, după cum mărturisește autorul, este de a trezi în siml poporului român dorința de a cerceta concepțiile și obiceiurile superstițioase înainte de a începe lupta titanică pentru combaterea lor. În realitate, această luptă, începută în numele rațiunii și științei de către reprezentanții luminați ai școlii ardene, continuată și de generația următoare în frunte cu Gheorghe Lazăr, era deja în desfășurare acum o sută de ani. Și dacă W. Schmidt totuși îndeamnă pe intelectuali români să studieze superstițiile, vrăjitoriile și obiceiurile poporului o face în primul rînd datorită faptului că le atribuie acestora o mare valoare documentară pentru dovedirea continuității poporului român în Dacia.

Lucrarea conține și texte inedite de folclor românesc în original și traducere germană. Este vorba de o oră de nuntă din Rășinari, cit și de 6 descîntece provenind din aceași localitate.

În continuare, vom spicui din lucrarea lui W. Schmidt cîteva din superstițiile și datinile românești mai cunoscute, sau tipice și din care multe sînt concludente pentru originea daco-romană a poporului român. În legătură cu sărbătorirea anului se tratează, printre altele, despre înfrățirea de la Sîntoarea, săptămîna nebunilor, arderea hodașelor, punerea unor armeni de ziua „Înălțării” sau sărbătoarea dansului de Rusali, cînd cei mai buni dansatori — călușarii — își arată măiestria. Schmidt descrie pe larg alt portul cit și jocul călușarilor, citîndu-l pe poetul sîlezian Martin Opitz din secolul al XVIII-lea, fost profesor la colegiul din Alba Iulia, care în poemul său *Zlatna* laudă grațioasele mișcări ale acestor dansatori.

Mulțiple sînt credințele și obiceiurile legate de moarte și înmormîntare care în majoritatea lor aparțin vechiului fond tragic și roman. De exemplu, cucuveaua ca prevestitoare a morții (credință veche la romani cum arată W. Schmidt, citîndu-l pe Ovidiu); în legătură cu înmormîntarea amintim jelierul morții și pomeana („coana funeris” a românilor).

În continuare autorul relatează o serie de concepții și obiceiuri superstițioase relative la fenomenul naturii, care dezvăluie o imagine cosmogonică proprie a poporului român. Ne limităm însă la un singur exemplu. O cometă prevestește nu numai războiul, dar și ciuma. Oamenii sînt cruțați de către această groaznică epidemie, dacă la marginea satului se atîrnă de o prăjină o cămașă de în, făcută de șapte femei bătrîne într-o singură noapte, începînd de la dărîcit, tor și tesut, pînă la cusutul ei. Obiceiul mai există și astăzi în unele comune izolate. Interesantă este o altă creație a fanteziei populare, spiridușul. Acesta este un pitic care slujește pe cel ce și-a vîndut sufletul diavolului, dar numai atunci cînd primește primul îmbrăcîmînt din tot ceea ce stăpînel mîntînc. Aceasta lăsași amintește de un obicei superstițios al românilor de așa zisa „coana dămonilor” care constă în pregătirea mîncării pentru demoni, ca aceștia, chipurile, să-l lase în pace. Cit despre tradițiile mitice ale poporului român, autorul recunoaște că acestea sînt la iveală un element tragic, altul roman și al treilea slav.

În încheiere vrem să subliniem că lucrarea folcloristică a lui W. Schmidt este prima prezentare mai amplă și oarecum sistematică a credințelor și obiceiurilor superstițioase românești din Transilvania. Scrie într-o limbă de largă circulație, ea a făcut cunoscut și peste hotare patrimoniul popular al românilor care în vremea aceea duceau o luptă susținută pentru afirmarea ființei lor naționale.

Retrăgîndu-se în anul 1882 și de redactarea calendarului *Amicului poporului*, V. Roman nu-și întrerupe activitatea. Călăuzit de ideile sale pedagogice, în 1883 izbutește să înființeze la Sibiu, prima școală de fete și se preocupă de edificarea unui local propriu de școală, la inaugurarea căruia, în 1886, cititorul său nu avea să mai la parte. În 11 mai 1885, o congestie cerebrală pune capăt fulgerător vieții unuia dintre cei mai devotați și mai vrednici fii ai neamului românesc.

*

Viața sa constituie o pildă de patriotizm, de abnegație, de devotament față de interesele poporului. El nu s-a mulțumit numai să eteze anumite principii pe plan teoretic, ci a trecut la realizarea lor practică, urmîndu-și cu consecvență programul său.

Visarion Roman a fost și rămîne, înainte de toate un pedagog — un pedagog social. El a fost pedagog națiunii sale prin toate principiile, scrierile și înfăptuirile, prin care a căutat să ridice poporul român la demnitatea virtuților sale, la nivelul civilizației popoarelor înaintate, înădrîndu-l pe făgașul propășirii materiale, al libertății și al unității naționale.

Lector univ. VICTOR V. GRECU

Prof. HANS WIENENMAYER

actualitatea internațională

Lucrările sesiunii Conferinței Generale U. N. E. S. C. O.

Paris 1 — Corresponsentul Agerpres, Al. Gheorghiu, transmite: La U.N.E.S.C.O. au continuat lucrările sesiunii Conferinței Generale.

La inițiativa directorului general, René Maheu, a avut loc o reuniune de informare și de consultare reciprocă cu membri ai delegațiilor prezente la sesiune în legătură cu mijloacele susceptibile să intensifice și să îmbunătățească participarea tineretului la aplicarea programelor U.N.E.S.C.O. pe plan național și internațional.

Delegatul României, Claudiu-Ionescu Bujor, a făcut o expunere asupra modului în care Comisia națională română pentru U.N.E.S.C.O. colaborează cu organizațiile de tineret din țara noastră pe linia activităților U.N.E.S.C.O. El a amintit cu acest prilej, contribuția României la pregătirea și adoptarea Declarației privind educarea tineretului în spiritul idealurilor de pace, respect reciproc și înțelegere între popoare, adoptată în unanimitate la O.N.U. în 1965, precum și alte reuniuni internaționale ce au avut loc în România în ultimii ani pe linie de tineret.

În Comisia de științe exacte și naturale a fost discutat viitorul program al U.N.E.S.C.O. în domeniul politicii, științei, informării și documentării științifice.

În cadrul dezbaterilor s-a hotărât ca U.N.E.S.C.O. să convoace în 1970 o conferință a miniștrilor științei din țările europene membre ale U.N.E.S.C.O. Ordinea de zi a acestei conferințe va fi stabilită pe baza recomandării reuniunii pregătitoare, de experți, organizată la București în 1968.

În intervenția sa, delegatul român Claudiu-Ionescu Bujor, a susținut propunerea organizării acestei conferințe și a făcut cunoscută, totodată, propunerea guvernului român ca ea să aibă loc la București.

Comitetul juridic la Conferința Generală a U.N.E.S.C.O. și-a continuat lucrările sub președinția conf. univ. Paul Gogeanu (România).

Au fost dezbătute probleme privind funcționarea acestui comitet, precum și clasificarea de ansamblu a diverselor categorii de reuniuni convocate de U.N.E.S.C.O.

Încheierea vizitei tovarășului Corneliiu Mănescu în Brazilia

Rio de Janeiro 1 — Trimisii speciali Agerpres, I. Ionescu și V. Oros transmit: În continuarea vizitei oficiale în Brazilia, ministrul Afacerilor externe al României, Corneliiu Mănescu, însoțit de ambasadorul Mircea Ocheană, a avut la 30 octombrie o întâlnire de lucru cu ministrul relațiilor externe brazilian, Jose Magalhães Pinto. Cu această ocazie au fost discutate probleme ale relațiilor bilaterale și s-a făcut un schimb de păreri asupra unor probleme internaționale. La întâlnire a fost de față ministrul plenipotențiar al României în Brazilia, Gheorghe Matei. Magalhães Pinto a oferit apoi în onoarea oaspetelui român un prinz la care au participat ministrul Industriei și comerțului, Macedo Soares, președintele Băncii Centrale, Ernani Galvães, conducătorii ai altor instituții federale, funcționari superiori ai Ministerului de Externe. În cuvântul rostit în timpul prinzului, Magalhães Pinto exprimând dorința guvernului brazilian de a dezvolta bunele relații cu România, a spus printre altele:

„Noi am urmărit cu atenție cuvenită avansul economic al României, ca și rolul important ce îl are pe arena europeană, dinamismul pe care a știut să-l imprimе politicii sale externe. Văla excelentele voastre în Brazilia va contribui în mod deosebit la întărirea relațiilor româno-

braziliene, permitind examinarea de noi posibilități de cooperare”. În cuvântul său, ministrul român, a spus: „Apreciez că dezvoltarea relațiilor bilaterale este o pierdere esențială pentru crearea unei atmosfere propice înțelegerii și apropierei între popoare. Tocmai pe această linie se înscrie vizita noastră, al cărui scop principal este de a extinde pe toate planurile relațiile de colaborare, de a face ca această colaborare să capete ritmuri și proporții mai înalte”. În cursul acestei zile, ministrul de externe român a depus o coroană de flori la mormântul eroului necunoscut. În timpul ceremoniei, după trecerea în revistă a gărzii militare de onoare, au fost înălțate drapelele române și brazilian și s-au înnotat imnurile naționale ale celor două țări. Miercuri seara, Corneliiu Mănescu a oferit o recepție în saloanele Legăției române din Rio de Janeiro. Au participat ministrul Magalhães Pinto, înalți funcționari ai Ministerului de Externe, ai altor ministere și instituții centrale, senatori și deputați ai parlamentului federal, reprezentanți de frunte ai vieții economice și culturale, generali, oameni de afaceri, ziariști. Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Joi dimineața, Corneliiu Mănescu a plecat spre Argentina. Pe aeroportul internațional „Galileo” din Rio de Janeiro erau prezenți ministrul Magalhães Pinto, funcționari superiori ai Ministerului de Externe și reprezentanți ai altor instituții guvernamentale, civile și militare. La despărțire, oaspetelui român i s-au adus onoruri militare.

Presa braziliană a reflectat pe larg desfășurarea vizitei, publicând numeroase relatări și comentarii. Cădienele de mare circulație, ca

„Jornal do Brasil”, „Correio da Manhã” și „Ultima hora”, au consacrat pagini întregi acestui eveniment, scoțind în evidență faptul că este vorba de prima vizită oficială în Brazilia a unui ministru de externe român, că ea marchează un pas important pe linia extinderii și diversificării relațiilor de colaborare bilaterale. Comentariile altor ziare, ca „O Paiz”, „Diário de Notícias”, „Tribuna da Imprensa”, conțin aprecieri elogioase la adresa contribuției românești la cauza păcii, înțelegerii și colaborării între națiuni, subliniindu-se totodată activitatea prestigioasă și unanim apreciată a lui Corneliiu Mănescu în calitate de președinte al ultimei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U.

Ministrul de externe brazilian, Magalhães Pinto, ne-a declarat în legătură cu vizita: „Vizita și-a atins obiectivele pe care am dorit să le atingem. Sintem siguri că relațiile româno-braziliene se vor dezvolta într-un ritm mai mare, iar schimburile economice vor crește la nivelul pe care îl solicită dezvoltarea țărilor noastre”.

La încheierea vizitei, a fost publicat un comunicat în care se arată că cu prilejul întrevăderilor celor doi miniștri de externe au fost discutate probleme bilaterale de interes reciproc fiind analizate căile concrete pentru asigurarea în continuare a dezvoltării relațiilor româno-braziliene. Cei doi miniștri de externe au fost de acord că trebuie luate noi măsuri pentru creșterea și diversificarea relațiilor comerciale dintre cele două țări, în acest scop fiind convocată pentru începutul anului viitor sesiunea comisiei mixte româno-braziliene. Comunicatul arată în continuare că miniștrii de externe au analizat unele probleme internaționale.

Președintele Johnson a ordonat încetarea bombardamentelor asupra R. D. Vietnam

Washington 1 (Agerpres). — Președintele Statelor Unite, Lyndon Johnson, a anunțat joi seara, în cadrul unui discurs televizat, că a ordonat încetarea tuturor bombardamentelor — aeriene, navale și de artilerie — asupra Vietnamului de nord, începând de vineri ora 13 GMT, (ora 15 ora Bucureștiului). El a menționat că reprezentanții Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud vor asista la viitoarea reuniune săptămânală în cadrul convorbirilor dintre reprezentanții R.D.

Vietnam și S.U.A. de la Paris, subliniind totuși că aceasta nu înseamnă o recunoaștere de către S.U.A. a Frontului Național de Eliberare. De asemenea, el a arătat că reprezentanții guvernului de la Saigon vor asista la înfruntarea la 6 noiembrie. Exprimând speranța că negocierile pot avansa mai rapid, Johnson a arătat că hotărârea adoptată de S.U.A. „nu înseamnă că pacea va fi restabilită imediat în Vietnam și a avertizat poporul american că trebuie să se aștepte la lupte grele”.

Mesajul P.C. Italian adresat lui Ho Și Min

Roma 1 — Corresponsentul Agerpres, N. Puica, transmite: Într-un mesaj adresat tovarășului Ho Și Min se spune:

Diracțiunea P.C. Italian, alinând despre primul acord intervenit la tratativele de la Paris, trimite președintelui Ho Și Min, tuturor comunistilor și luptătorilor din F.N.E., întrugetul poporului din Vietnamul, un salut plin de emoție și recunoștință. Lupta voastră eroică a dobân-

dit un prim mare rezultat împotriva imperialismului agresor. Lupta voastră, sprijinită de lumea socialistă și de toate forțele progresiste ale omenirii s-a bucurat și în Italia de sprijinul entuziast al maselor largi populare, al tuturor forțelor democratice și pasnice.

Noi, comunistii vă asigurăm că, după acest prim rezultat, vom continua eforturile și lupta pentru a contribui, împreună cu toate forțele democratice, pasnice și antimperiale, la extinderea acestei victorii până la succesul definitiv și total al poporului vietnamez în lupta sa pentru pace, independență națională și libertate.

Ecouri la hotărîrea americană

Paris 1 (Agerpres). — Președintele Republicii Franceze a dat publicității o declarație în care se spune: „Franța, datorită stimei și atașamentului ce o leagă de poporul vietnamez, fie că este din nord sau sud, ca și prietenii pe care o poartă Americii, își exprimă marea satisfacție față de direcția pe care evenimentele par în sfârșit s-o ia și pe care ea nu a încetat niciodată, de la bun început, să o recomande. Prin urmare, guvernul francez va

Delegația P.C.R. în Austria a vizitat un combinat metalurgic

Viena 1 (Agerpres). — Delegația Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Gheorghe Apostol, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., care se află în Austria la invitația P.C. din Austria, a făcut joi o vizită la combinatul metalurgic „Alpine montan” din Donavitz.

În diferitele secții ale combinatului, delegația a primit explicații din partea dr. ing. H. Leisner, directorului tehnic al combinatului și ing. R. Tendl. La prinz, conducerea combinatului și comitetul de întreprindere au oferit un dejun în cinstea oaspetilor români.

În după-amiaza aceleiași zile, delegația P.C.R. a avut o întâlnire cu reprezentanți ai organizației partidului comunist din combinat. Oaspetii au fost informați despre activitatea membrilor de partid din Leoben-Dor-

navitz. Tovarășul Gheorghe Apostol a răspuns apoi la întrebările celor prezenți privind politica internă și externă a P.C.R.

În timpul vizitei, delegația P.C.R. a fost însoțită de tovarășii Rudolf Richter, membru al C.C. al Partidului Comunist din Austria, șeful secției organizatorice. A participat, de asemenea, Gheorghe Pele, ambasadorul R.S. România la Viena.

Plenara lărgită a C. C. al P. C. Chinez

Pekin 1 (Agerpres). — După cum anunță agenția China Nouă, între 13 și 31 octombrie 1968 a avut loc cea de-a 12-a Plenară lărgită a celui de-al 8-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez. Plenara a fost prezidată de Mao Tze-Dun, președintele Comitetului Central al P.C. Chinez, care a rostit o cuvântare în legătură cu desfășurarea revoluției culturale proletare de la cea de-a 11-a plenară din august 1966.

În cadrul plenarei a rostit o cuvântare Lin Biao, vicepreședinte al Comitetului Central al P.C. Chinez.

Plenara a dat în unanimitate o apreciere pozitivă revoluției culturale și a considerat juste hotărârile elaborate de plenara din august 1966.

Plenara apreciază că au fost preluate condițiile ideologice, politice și organizatorice pentru convocarea Congresului al IX-lea al partidului și a hotărât ca acesta să aibă loc la timpul oportun.

Plenara a adoptat în unanimitate hotărârea ca Liu Sao-Ti să fie exclus din partid și să fie demis din toate funcțiile din cadrul partidului și din afara lui.

Cuvîntarea radiotelevizată a președintelui Boumediene

Alger 1 (Agerpres). — Cu prilejul aniversării a 14 ani de la declanșarea luptei armate pentru libertatea și independența Algeriei, președintele Houari Boumediene a luat cuvîntul la posturile de radio și televiziune. El a subliniat că principala condiție a înfruntării transformărilor democratice este eliberarea de sub dominația monopolurilor străine, ale căror privilegii reprezintă rămășițe ale timpurilor coloniale apuse.

Boumediene a relevat că Algeria a naționalizat minele, companiile străine care activau în domeniul desfacerii petrolului și a gazelor, comerțul exterior, societățile de asigurări și băncile, iar în cursul acestui an au fost naționalizate un număr însemnat de întreprinderi industriale care erau înainte în minile monopolurilor străine. „Putem să spunem că eforturile noastre în domeniul industrializării țării încep să-și aducă roadele. Ne apropiem de acel moment când vom putea să trecem la o adevărată dezvoltare a industriilor metalurgice și chimice”, a subliniat el.

În legătură cu aceasta, președintele Consiliului Revoluției a citat o-

biectivele importante în curs de construire, cum sint combinatul metalurgic de la Annaba, uzina constructoare de tractoare de la Constantine, fabrica de produse farmaceutice de la Oran și altele. Toate aceste întreprinderi, a subliniat Boumediene, vor exercita o influență majoră pentru dezvoltarea economiei algeriene.

Vorbind despre succesele agriculturii, H. Boumediene a relevat că eforturile îndreptate în direcția dezvoltării agriculturii vor deveni și mai eficiente după lichidarea marii proprietăți funciare și înfruntarea reformei agrare.

Referindu-se la problemele politicii externe, șeful statului a declarat că Algeria va continua să promoveze o politică bazată pe o cooperare strînsă cu popoarele arabe, africane și cu toate țările lumii care sprijină cauzele juste și au ca principiu libertatea popoarelor.

Coordonate

• La încheierea vizitei oficiale în Tanzania a președintelui Mauritaniei, Moktar Daddah, la Dar es Salaam a fost dat publicității un comunicat în care se reafirmă hotărîrea celor două țări de a lupta pentru unitatea africană. După cum se subliniază în acest document, în timpul convorbirilor pe care președintele Mauritaniei le-a avut cu președintele Tanzaniai, Julius Nyerere cei doi șefi de stat au condamnat colonialismul și apartheidul și au declarat că vor acorda și în continuare sprijin multilateral mișcării de eliberare națională a popoarelor din Asia și Africa.

• În R.F. a Germaniei a avut loc o nouă sinucidere misterioasă. În apele Rinului a fost descoperit cadavru unui funcționar al Ministerului Apărării, Gerhard Bohm, în vîrstă de 61 de ani, dispărut de 10 zile de la domiciliul său. Bohm a lăsat familiei sale o scrisoare în care arată că s-ar fi sinucis în urma unor decepții în activitatea sa.

• În cadrul festivităților organizate cu prilejul reînnoțirii la Nairobi a delegației kenyote de la Jocurile Olimpice, Ronald Ngala, ministrul însărcinat cu problemele sporturilor, a declarat că „Kenya va cere să fie aleasă ca sediu al ediției J.O. din 1976”.

• O interesantă descoperire arheologică a fost făcută recent în Munții Atlas din Maroc. Cercetind încreștările stîncilor într-un loc aproape inaccesibil, denumit Talsint, un pasionat arheolog francez a descoperit mai multe desene datînd din epoca preistorică. Desenele reprezintă elefanți, leoparzi, șerpi și struți.

• La Tokio s-a anunțat că 14 bănci japoneze vor acorda Corporației Naționale de Dezvoltare din Tanzania un credit în valoare de 304 milioane yen. Acest credit este rambursabil în termen de 18 ani.

• Comisia pentru examinarea cererilor de azil politic din Suedia a anunțat joi că un nou grup de 11 militari americani, dezertați din unitățile lor, au obținut dreptul de azil. Numărul total al americanilor care și-au părăsit unitățile în semn de protest împotriva războiului din Vietnam și se află astăzi în Suedia, este, potrivit comisiei, de 200.

• Ramon Novarro, actor cunoscut pentru rolurile create în perioada filmului mut și începuturile filmului sonor, a fost găsit asasinat în locuința sa din Hollywood Hills. El avea 69 de ani. „Ben-Hur” — film în care a fost preferat lui Rudolf Valentino — este, după părerea criticilor, principala sa creație.

• Gheorghe Papandreu, fostul prim-ministru al Greciei, a încetat din viață vineri dimineața în urma unei embolie cerebrale survenite la 24 de ore după intervenția chirurgicală de miercuri noaptea.

• În urma inundațiilor provocate de ploile torrențiale care cad neîncetat în partea de nord a Columbiei, cîteva persoane și-au pierdut viața. Inundațiile au produs însemnate pagube materiale. Numeroși locuitori au rămas fără adăpost. Orașul Barranquilla a avut de suferit cel mai mult de pe urma revărsării apei.

universale

Fotoreportaj pe glob

REPUBLICA ARABĂ UNITĂ. Adunarea Generală U.N.E.S.C.O. lăncează în prezent un apel către toate guvernele țărilor lumii pentru a participa la operațiunile de salvare a Templorilor Elephantine situate între Assuan și marele baraj.

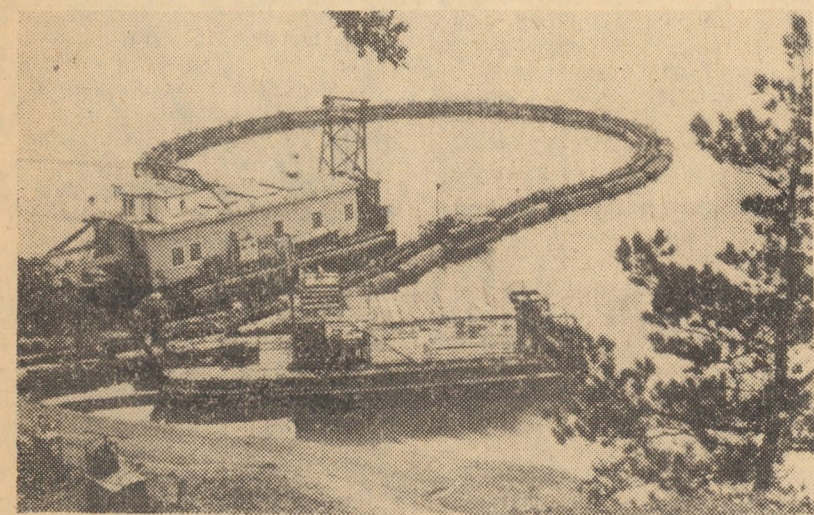
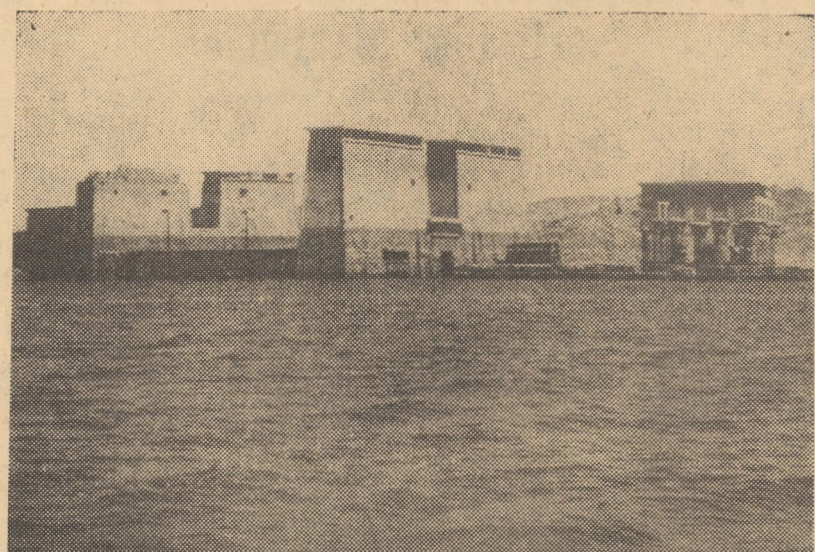
René Maheu, directorul general al U.N.E.S.C.O., a spus cu prilejul recentei celebrări inaugurale a „transplantului” de la Abu Simbel: „Succesul salvării monumentelor Egiptului antic nu poate fi complet pînă ce Templele Elephantine (Perla Egiptului) nu vor fi, de asemenea, salvate”.

Templele Elephantine au fost inundate de apele Nilului cu 9 luni înaintea începerii operațiun-

nilor de construire a hidrocentralei de la Assuan; o treime din înălțimea lor se află acum sub apă.

Un număr de experți ai U.N.E.S.C.O. s-au întîlnit în aprilie trecut pentru a cerceta posibilitățile de mutare a templorilor pe baza proiectelor; a fost aprobat proiectul de dărîmarea și reconstruire a acestor monumente pe insula Ejilka, aparținînd R.A.U. Costul estimativ al acestor lucrări va fi de 5,5 milioane punzi egipteni (cca. 12 milioane dolari) din care R.A.U. va plăti o treime. Lucrările vor începe anul viitor și vor dura 4 ani.

Vedere a Templorilor Elephantine.

U.R.S.S. Pe cursul fluviului Volga, în Republica Cuiyavă va fi ridicată o nouă hidrocentrală ce se va adăuga salbei care se întinde între Volgograd și Kuibisev. Pe locul unde vor începe lucrările de indiguri

Cronica evenimentelor internaționale

VIZITELE...

... făcute aproape simultan de președintele de Gaulle și cancelarul Kiesinger în afara frontierelor propriilor lor țări s-au înscris pe agenda diplomatică a săptămînii trecute. În Turcia, șeful statului francez a căutat și a găsit puncte de contact și de înțelegere în domeniul fundamentale ale politicii europene: destinderea între Est și Vest și consolidarea independenței naționale. Într-adevăr, cu nuanțe și deosebiri, cele două țări au multe vederi și interese comune. Amîndouă caută să vadă, pe deasupra limitelor ce i le impune apartenența la N.A.T.O., actualitatea și importanța continuării procesului de destindere și de diversificare a relațiilor internaționale. Franța, în într-o bună măsură Turcia, consideră că nu există justificări temeinice pentru abandonarea destinderii și reluarea cu o intensitate împotrivită a politicii blocurilor. În cuvîntările sale din Turcia, președintele de Gaulle a expus cu deosebită claritate opoziția Franței față de încercările unor cercuri ancorate într-un atlantism desuet de a reînvia cursa înarmărilor și a repune în drepturi temele și acțiunile războiului rece. Adîncirea înțelegerii și intensificarea colaborării dintre Franța și Turcia constituie o evoluție demnă de remarcă și cu posibile implicații pentru desășurarea ulterioară a relațiilor în N.A.T.O. și în Europa.

Situată pe altă orbită, vizita can-

celarului vest-german în peninsula Iberică este semnificativă pentru largirea ariei de interes a diplomației Bonului. În Portugalia, membră a N.A.T.O., prezenta R.F. a Germaniei este de mult implantată. Această prezență este chiar de natură militară, deoarece în Portugalia, mai exact la Beja, Germania occidentală dispune de principala bază de instruire și antrenament a aviației ei militare. Călătoria lui Kiesinger precizează relațiile dintre cele două țări. Ea a avut loc în condițiile unei relative izolări diplomatice a Portugaliei ca urmare a politicii ei coloniale, iar prezenta la Lisabona a unui șef de guvern dîtr-unul dintre principalii parteneri atlantici, rupe sensibil această izolare.

Pentru Spania, vizita cancelarului are un sens similar, avînd în vedere că ea este prima vizită a unui șef de guvern de dincoace de Pirenei în decursul unei foarte îndelungate perioade. Opoziția spaniolă a remarcărilor de altfel, caracterul de confirmare internațională a regimului franchist pe care vizita lui Kiesinger o are într-o oarecare măsură.

NOUA SESIUNE PARLAMENTARĂ...

... inaugurată în Anglia cu ceremonialul rămas neschimbat de veacuri reprezintă etapa decisivă pentru guvernul laburist. Anul parlamentar, început miercuri, ar urma să fie marcat de miracolul economic pe care premierul Wilson îl promite de mult

în creștere. Această părere pare să fie intructivă susținută nu numai de sondajele de opinie, ci și de rezultatele alegerii parțiale de joi, cînd candidatul laburist a obținut victoria în fața opoziției sale conservator.

N. RATEȘ

Reluarea convorbirilor anglo-rhodesiene

Londra 1 (Agerpres). — Primul ministru al Marii Britanii, Harold Wilson, a anunțat sîmbătă dimineața în Camera Comunelor că George Thomson, ministru fără portofoliu, a plecat la Salisbury pentru reluarea tratativelor cu premierul asistat al Rhodesiei, Ian Smith. După ce a adăugat că „toate guvernele țărilor membre ale Commonwealthului au fost informate de noua încercare a Angliei în vederea găsirii unei soluții crizei rhodesiene, premierul Wilson a menționat că guvernul său a

studiat în mod detaliat răspunsul guvernului de la Salisbury la propunerile engleze înmînate lui Smith cu prilejul recentelor convorbiri la bordul navei „Fearless”, în largul Gibraltarului.

Noua rundă de negocieri cu Smith va începe de îndată ce Thomson va sosi la Salisbury, și se crede că va dura cel puțin o săptămînă, după care emisarul britanic se va însoia la Londra pentru consultări cu Wilson.